

Ministerul Sănătății

**Programul "Provocări în sănătatea publică la nivel european" finanțat prin
Mecanismul Financiar al Spațiului Economic European (SEE) 2014-2021**

-03.09.2019-

La data de 13 octombrie 2016 a fost semnat Memorandumul de Înțelegere între Guvernele României și cele ale statelor SEE (Norvegia, Islanda, Liechtenstein) privind implementarea Mecanismului Financiar al Spațiului Economic European 2014-2021. Obiectivele Mecanismului Financiar SEE 2014-2021 sunt susținerea coeziunii economice și sociale în Europa prin creștere economică, dezvoltare durabilă, reducerea disparităților economice și sociale din Spațiul Economic European și consolidarea relațiilor de cooperare între statele donatoare și statele beneficiare.

În cadrul acestui mecanism financiar, Ministerul Sănătății derulează, în calitate de Operator de Program, Programul "**Provocări în sănătatea publică la nivel european**". Bugetul alocat este de **47.058.824 euro** (85% - grant și 15%-cofinanțare). Partenerii norvegieni de program sunt Institutul Norvegian de Sănătate Publică (NIPH) și Direcția Norvegiană de Sănătate (HDIR).

Ministerul Sănătății, în calitate de Operator de Program este responsabil cu pregătirea și implementarea Programului "Provocări în sănătatea publică la nivel european", respectiv elaborarea propunerii de program, managementul fondurilor prin selecția, evaluarea, contractarea și monitorizarea proiectelor predefinite dar și a proiectelor selectate prin apeluri de proiecte. Ministerul Fondurilor Europene îndeplinește calitatea de Coordonator Național al Mecanismului Financiar SEE denumit "Punct Național de Contact", responsabil cu îndeplinirea obiectivelor stabilite de Donatori.

În perioada **ianuarie 2017-iulie 2018**, propunerea de program a fost pregătită de Ministerul Sănătății în cooperare cu Ministerul Fondurilor Europene, Oficiul Norvegian al Mecanismului Financiar (OMF) și partenerii norvegieni, Institutul Norvegian de Sănătate Publică și Direcția Norvegiană de Sănătate.

In data de 16.07.2018, Acordul de Program (Acord de finanțare) a intrat în vigoare fiind semnat de Ministerul Fondurilor Europene (din partea României) și de președintele Comitetului Mecanismului Financiar SEE (din partea Norvegiei, Islandei și Liechtenstein). Odată cu semnarea acestui document, **programul a intrat în faza de implementare.**

Obiectivul general al programului îl reprezintă întărirea prevenției și reducerea inegalităților în sănătate.

Obiectivele specifice ale programului sunt:

- **Îmbunătățirea politicilor și serviciilor de prevenție a bolilor;**
- **Îmbunătățirea accesului la serviciile de îngrijire a sănătății pentru grupurile vulnerabile**

Principalele rezultate estimate ale programului sunt:

- 2 studii privind starea de sănătate a populației din România pe baza metodologiei UE, unul pentru adulți și unul pentru copii realizate;
- 84 de centre comunitare integrate, complet echipate și funcționale;
- 45 de cabinete școlare nou create;
- 200 de cabinete de medicina a familiei care utilizează aplicația PREVENT realizat;
- 1 model de bună practică pentru îngrijirea sănătății comunitare dezvoltat;
- 7.000 de teste preventive de depistare a cancerului de col uterin efectuate la femei din grupurile vulnerabile din 7 județe realizate;
- 1500 femei tratate cu unitatea mobilă sau în regim ambulatoriu realizat;
- 30000 femei informate în privința prevenției cancerului de col uterin prin campania "din ușă în ușă" realizat;
- 1 registru al profesioniștilor în sănătate dezvoltat și funcțional;
- Creșterea ratei de detectare precoce a insuficienței cardiace la 40% realizat;
- 1 registru care urmărește remodelarea ventriculului stâng în infarctul miocardic acut dezvoltat și funcțional;
- 2000 de pacienți cu insuficiență cardiacă beneficiază de sprijin și tratament adecvat realizat;
- înființarea și funcționare a 35 de noi centre comunitare integrate realizat;
- 48000 de persoane vulnerabile care beneficiază de servicii de prevenire a sănătății (asistență primară și comunitară) realizat;
- Rata mortalității TB (pe 100.000 de populație) scade la 4% realizat;
- 15300 de persoane testate pentru tuberculoza prin metode rapide realizat;
- 600 de pacienți cu M/XDR TB primesc tratament adecvat și suport realizat;
- Creșterea ratei de cazuri tratate în oncologia pediatrică la 70% realizată;
- 450 de copii pe an primesc diagnostic și tratament în oncologie pediatrică realizat;
- 1 politică de sănătate adaptată nevoilor din domeniul sănătății mintale dezvoltată;
- 3000 de copii cu risc de a dezvolta tulburări de sănătate mintală și copii cu tulburări de sănătate mintală diagnosticate beneficiază de servicii comunitare pentru evaluare complexă, intervenție timpurie, diagnostic și tratament realizat;
- 8 standarde pentru serviciile comunitare de sănătate mintală dezvoltate și implementate;
- 1500 de părinți mai bine informați cu privire la principalele riscuri de dezvoltare a tulburărilor de sănătate mintală dar și pentru diagnosticarea precoce a acestor afecțiuni realizat;
- Strategie națională și plan de acțiune pentru combaterea infecțiilor spitalicești și consumului de antibiotice dezvoltate și pilotate;
- ghiduri pentru managementul infecțiilor nosocomiale dezvoltate;
- 170 de angajați profesioniști instruiți în prevenirea, supravegherea și controlul infecțiilor spitalicești și gestionarea consumului antibiotice realizat;
- 40000 de persoane vulnerabile primesc servicii medicale realizat;
- 10 inițiative bilaterale în România sau țări din SEE pentru consolidarea cooperării bilaterale, schimbul de bune practici, know-how în domeniul sănătății realizat;
- Investiții în dotarea cu echipamente, reabilitare de spații și alte asemenea investiții;
- Campanii de informare, educare, conștientizare, sesiuni de instruire pentru personalul medical și conexe, propuneri legislative pentru îmbunătățirea cadrului legal existent;

Programul contine 8 proiecte predefinite, 1 apel de proiecte și 2 scheme mici de granturi:

A. PROIECTE PREDEFINITE

Proiect 1: Consolidarea Rețelei Naționale de furnizori de servicii medicale primare pentru îmbunătățirea stării de sănătate a populației, copii și adulți (inclusiv populația vulnerabilă)- **buget 8.763.016 euro, durata 36 luni, implementatori: Institutul Național de Sănătate Publică** în parteneriat cu Institutul Național pentru Sănătatea Mamei și Copilului "Alfred Rusescu", Organizatia Mondiala a Sanatatii, Institutul Norvegian de Sănătate Publică și Direcția Norvegiană de Sănătate.

Descriere: Proiectul va sprijini creșterea accesului la servicii de sănătate în 7 județe prin promovarea sănătății și prin servicii de prevenire integrate (cum ar fi centrele comunitare). Proiectul va dezvolta un model de bună practică pentru îngrijirea sănătății comunitare, îmbunătățind accesul la serviciile de sănătate (în special de prevenirea și promovarea sănătății) pentru populația din comunitățile vulnerabile. In cadrul proiectului se vor dezvolta modele de centre comunitare integrate, care ulterior vor fi reproduse și implementate în carul schemei de granturi mici nr. 1 în alte județe decât cele 7 județe acoperite inițial de proiect.

Activități:

- va fi efectuat un studiu european de evaluare a stării de sanatate a populatiei după metodologia UE (EHES) și o evaluare a nevoilor de sănătate la nivel local;
- va fi elaborat un model de servicii integrate la nivel comunitar, precum și ghiduri pentru medici de familie și asistenți medicali comunitari;
- Soluția IT "PREVENT" va fi extinsă cu noi module: module pentru sănătatea reproducerii, sănătatea orală, igiena, trauma și un instrument de comunicare;
- vor fi dezvoltate noi instrumente pentru furnizorii de îngrijiri comunitare, cum ar fi protocoalele de îngrijire și formularele standardizate de înregistrare care contribuie la dezvoltarea profilului de sănătate al județului, iar materialele de promovare a sănătății vor fi dezvoltate și diseminate;
- Instruirea va fi efectuată pentru profesioniștii din domeniul sănătății și echipele comunitare, inclusiv formarea formatorilor;
- vor fi create/renovate noi cabinete de sănătate școlare, inclusiv angajare de personal.

Stadiu: Proiectul este aprobat si se afla in curs de evaluare la nivelul Operatorului de Program.

Proiect 2: Consolidarea la nivel național a capacității sectorului de sănătate românesc pentru implementarea de programe de screening pentru tipurile de cancer adecvate la intervenții de detectare precoce eficiente - **CEDICROM 2, buget 1.999.889 euro, durata 24 luni, implementatori: Institutul Oncologic Cluj-Napoca** în parteneriat cu Registrul de Cancer Norvegia (Oslo UNIVERSITETSSYKEHUS HF / Krefregisteret)

Descriere: Proiectul va sprijini serviciile medicale preventive și curative integrate în serviciile medicale primare pentru grupurile marginalizate, vulnerabile furnizate la nivelul comunităților în domeniul screeningului de cancer de col uterin.

Activități:

- Furnizarea serviciilor medicale preventive și curative în 7 județe determinate pentru grupurile marginalizate, vulnerabile in domeniul screeningului de cancer;
- Urmărirea și asigurarea tratamentului tuturor leziunilor de col uterin identificate atât în proiectul CEDICROM 1, cât și în CEDICROM 2 (tratamentul cu unități mobile).
- Campanie de informare din ușă în ușă;

- Accesul la servicii medicale preventive pentru prevenirea cancerului de col uterin la nivel comunitar;
- Includerea vaccinarii HPV, testele HPV și "Babes-Papanicolaou" în pachetele de servicii medicale ale medicilor de familie, asistate de unitățile mobile;

Stadiu: proiectul se afla in implementare, contractul de finantare fiind semnat in 28 iunie 2019.

Proiect 3: Dezvoltarea Registrul Unic al Profesioniștilor în Sănătate, **buget: 500.000 euro, durata 36 luni, implementatori: Ministerul Sanatatii** in parteneriat cu Institutul Național de Sănătate Publică.

Descriere: Proiectul va sprijini îmbunătățirea managementului resurselor umane în sectorul sănătății din România prin introducerea unui registru unic, centralizat și standardizat al datelor privind profesioniștii din domeniul sănătății.

Activități:

Activitatea 1 Dezvoltarea modelului conceptual al registrului profesioniștilor din domeniul sănătății:

- Activitatea 1.1 Organizarea unui atelier de lucru pentru colectarea informațiilor și a datelor despre situația actuală în domeniu.
- Activitatea 1.2 Elaborarea unui chestionar adresat personalului medical pentru colectarea datelor.
- Activitatea 1.3 Organizarea unei vizite de lucru în Norvegia.
- Activitatea 1.4 Definiția modelului conceptual, inclusiv a procedurilor de lucru organizaționale.
- Activitatea 1.5 Armonizarea legislației naționale privind registrul profesioniștilor din domeniul sănătății.

Activitatea 2 Dezvoltarea registrului unic de sănătate:

- Activitatea 2.1 Organizarea procedurii de achiziție a sistemului informatic;
- Activitatea 2.2 Dezvoltarea platformei informatice care găzduiește registrul;

Activitatea 3. Publicitatea și comunicarea proiectului

- Activitatea 3.1 Organizarea conferințelor de proiect;
- Activitatea 3.2 Elaborarea și distribuirea materialelor promoționale;
- Activitatea 3.3 Dezvoltarea și întreținerea website-ului proiectului.

Stadiu: Proiectul este in proces de revizuire ca urmare a comentariilor partenerilor norvegieni.

Proiect 4: Crearea unui registru de urmărire a remodelării ventriculare stângi post-infarct miocardic acut, în scopul prevenirii insuficienței cardiace, **buget 2.500.000 euro, durata 24 luni, implementatori: Institutul Inimii "Niculae Stancioiu" Cluj-Napoca** în parteneriat cu Institutul Inimii Timișoara, Spitalul Județean de Urgența Oradea și Spitalul Universitar Haukeland, Bergen, Norvegia și Spitalul Universitar Tromso, Norvegia;

Descriere: Proiectul, implementat ca proiect pilot în 8 județe din partea de vest a României, va sprijini crearea unui registru de insuficiență cardiacă bazat pe registrul norvegian în bolile cardiovasculare și va dezvolta un model de risc care va identifica și sprijini populația în situație de risc cu obiectivul de reducere a sarcinii bolilor cardiovasculare. Proiectul va crește, de asemenea, rata de supraviețuire a pacienților care au suferit un infarct miocardic acut prin achiziționarea de echipamente medicale, prin instruirea personalului medical și prin identificarea și promovarea unei abordări terapeutice proactive față de pacienții cu risc de insuficiență cardiacă.

Activități:

- Depistare precoce și tratament adecvat pentru pacienții cu insuficiență cardiacă utilizând echipamentele care vor fi achiziționate prin proiect;
- Instruirea personalului medical;
- Crearea unui registru de urmărire a pacienților din prima zi după revascularizare;
- Efectuarea de campanii de sensibilizare și de prevenire;

Stadiu: proiectul se afla in implementare, contractul de finantare fiind semnat in 28 august 2019.

Proiect 5: Întărirea controlului TB în România, prin punerea în aplicare a Strategiei WHO END TB 2016-2020, **buget: 10.000.000 euro, durata 36 luni, implementatori: Institutul de Pneumologie Marius Nasta București, Fundatia LHL Tuberculosis (partener norvegian), Romanian Angel Appeal;**

Descriere: Proiectul va sprijini sistemul și rețeaua de control și supraveghere a tuberculozei din România, cu scopul de a reduce perioada de spitalizare, implicând medici de familie în diagnosticarea și monitorizarea TB prin implementarea strategiei PAL și îmbunătățirea rezultatelor diagnosticului și tratamentului prin accesul universal la rapid regimuri de diagnosticare și complete și corecte.

Activitati:

- Asigurarea accesului universal la diagnosticarea precoce a TBC;
- Asigurarea managementului tuberculozei la copii prin implementarea noilor linii directoare pentru managementul cazurilor de TBC la copii;
- Realizarea abordării centrate pe pacient, în conformitate cu recomandările OMS;
- Creșterea angajamentului politic prin activități de advocacy și lobby (inclusiv modificările necesare în legislație);
- Creșterea implicării comunităților, a organizațiilor societății civile și a tuturor furnizorilor de servicii publice și private prin intermediul activitatilor de informare și educare și a activităților de advocacy;
- Creșterea controlului infecției TB prin implementarea măsurilor IT la nivelul unităților de TB;
- Creșterea gradului de conștientizare a TB în România în rândul pacienților, grupurilor vulnerabile și populației generale;

Stadiu: Proiectul se afla in proces de revizuire ca urmare a comentariilor a comentariilor Oficiului Norvegian al Mecanismului Financiar.

Proiect 6: Creșterea performanței în diagnosticul și tratamentul cancerelor la copii prin îmbunătățirea echipamentului tehnic, achiziția de aparatură modernă, instruirea personalului medical și dezvoltarea de recomandări, **buget: 3.698.245,75 euro, durata 24 luni, implementatori: Institutul Oncologic Cluj-Napoca, în parteneriat Directia Norvegiana de Sanatate, Institutul Oncologic Regional Iasi, Spitalul pentru Copii Louis Țurcanu Timișoara și Institutul Oncologic București;**

Descriere: Proiectul sprijină îmbunătățirea diagnosticării și tratării cancerului pentru copii prin achiziționarea de echipamente, programe de instruire pentru profesioniștii din domeniul sănătății cu privire la utilizarea echipamentului și îmbunătățirea abilităților lor de diagnostic și terapeutice, precum și elaborarea și punerea în aplicare a ghidurilor privind diagnosticul și tratamentul în oncologia pediatrică conform standardelor europene.

Activități:

- Activitatea 1. Dezvoltarea unei abordări unitare la nivel național privind tratarea cancerului la copiii care utilizează radioterapia în timpul implementării proiectului:
 - Contractarea autorilor ghidurilor;
 - Vizite de documentare și de studiu în Norvegia pentru crearea ghidurilor;
 - Elaborarea ghidurilor;
 - Aprobarea, imprimarea și distribuirea ghidurilor.

- Activitatea 2. Îmbunătățirea accesului la tratamente moderne de oncologie pediatrică la nivel național, utilizând echipamente de înaltă performanță cumpărate și instalate în timpul implementării proiectului
 - Achiziționarea echipamentului medical;
 - Instalarea și utilizarea echipamentului medical;
- Activitatea 3. Capacitatea personalului medical din România de a trata copiii cu cancer
 - Contractarea formatorilor de personal medical;
 - Crearea curriculei de formare;
 - Organizarea instruirilor pentru personalul medical;
- Activitatea 4. Vizibilitatea proiectului;
- Activitatea 0. Managementul proiectului;

Stadiu: Proiectul se afla in implementare, contractul de finantare fiind semnat in 24 iulie 2019.

Proiect 7: Suport pentru dezvoltarea serviciilor comunitare de sănătate mintală pentru copii și adolescenți, **buget 2.500.000 euro, durata 36 luni, implementator: Centrul Național de Sănătate Mintală și Luptă Anti-drog** in parteneriat cu Universitatea de Știință și Tehnologie din Norvegia - comunitatea academică regională pentru autism, ADHD, sindromul Tourette și narcolepsia (RFM) (partener norvegian);

Descriere: Proiectul va sprijini creșterea gradului de conștientizare și îmbunătățirea capacităților membrilor comunității, părinților, profesioniștilor din domeniul asistenței medicale primare, educației și protecției sociale pentru a sprijini mai bine copiii expuși riscului și / sau cu tulburări de sănătate mintală, tulburări și îmbunătățirea accesului la serviciile de îngrijire a sănătății pentru copiii cu tulburări de sănătate mintală.

Activitati:

- dezvoltarea și punerea în aplicare a unei campanii naționale de sensibilizare care să abordeze stigmatizarea în domeniul sănătății mintale, principala barieră în accesarea serviciilor de asistență;
- dezvoltarea abilităților părintești pozitive și abilitarea părinților de a identifica semnele precoce ale riscului emoțional la copiii lor și de a le aduce în atenția serviciilor specializate;
- consolidarea capacităților profesioniștilor din sectoarele de îngrijire primară, educație și protecție socială pentru identificarea și trimiterea la timp catre servicii specializate a copiilor cu risc de dezvoltare a unei tulburări de sănătate mintală / cu tulburări de sănătate mintală ;
- elaborarea unui studiu național privind incidența tulburărilor de sănătate mintală la copii și adolescenți, în special a tulburărilor de dezvoltare generalizată;
- elaborarea și implementarea a 8 standarde pentru serviciile comunitare de sănătate mintală;
- consolidarea capacităților profesioniștilor în domeniul sănătății mintale pentru a trata copiii cu tulburări de sănătate mintală - tulburări omniprezente, ADHD, tulburări de anxietate, depresie, tulburări de atașament;
- furnizarea de servicii de sănătate mintală pentru copiii diagnosticați cu o tulburare de sănătate mintală în 6 centre pilot comunitare de sănătate mintală.

Stadiu: Proiectul se afla in proces de dezvoltare avand in vedere ca un alt partener norvegian a fost inclus in proiect.

Proiect 8: Întărirea capacității instituționale pentru controlul infecțiilor spitalicești și gestionarea consumului de antibiotice, **buget 1.741.154 euro, durata 24 luni, implementator: Institutul National de Boli Infectioase Prof. Dr. Matei Bals;**

Descriere: Proiectul va sprijini monitorizarea rezistenței antimicrobiene (AMR) și a infecțiilor dobândite în spital (HAI) și gestionarea prescripției antibioticelor prin elaborarea strategiei naționale și a planului național de acțiune, elaborarea standardelor și protocoalelor, testarea AMR, supravegherea HAI și administrarea antibioticelor în spitalele publice, precum și ghiduri profesionale, formare și consolidarea capacităților profesioniștilor din domeniul sănătății.

Activitati:

- Elaborarea strategiei naționale și a planului național de acțiune pentru combaterea AMR și HAI;
- Dezvoltarea instrumentelor operaționale (ghiduri și proceduri) pentru a asigura implementarea eficientă și durabilă a planului național de acțiune pentru combaterea AMR și HAI: ghiduri privind diagnosticarea microbiologică și testarea rezistenței la antibiotice, orientări privind supravegherea epidemiologică și orientări privind administrarea antibioticelor;
- Instruirea personalului implicat în supravegherea infecțiilor asociate asistenței medicale și monitorizarea utilizării antibioticelor și a rezistenței la antibiotice, utilizând platforme e-learning pentru subiecte specifice;
- O campanie de informare și educare și o conștientizare a utilizării antibioticelor în domeniul asistenței medicale primare și a publicului larg.

Stadiu: Proiectul este aprobat în 03.09.2019 urmand a fi demarate procedurile de evaluare si contractare.

B. APELURI DE PROIECTE ȘI SCHEME DE GRANTURI MICI

Apel de proiecte în valoare de **9.000.000 euro** dedicat autorităților locale, Direcțiilor de Sănătate Publică, spitalelor și altor autorități pentru măsuri privind îmbunătățirea serviciilor de sănătate în special pentru grupurile vulnerabile, respectiv investiții în infrastructură, instruire și campanii de informare și constientizare. Parteneriatele cu ONG-uri, asociații profesionale, autorități publice sunt încurajate.

Stadiu: Activitățile legate de pregătirea apelului au demarat în august 2019. Se estimează ca apelul de proiecte va fi lansat în 2020.

Schema mica de granturi 1 în valoare de **3.500.000 euro** care se va adresa autorităților locale din zonele rurale pentru crearea de centre comunitare, inclusiv investiții în echipamente și campanii de constientizare. Modelul de bune practice pentru asistența comunitară și pentru dezvoltarea centrelor comunitare integrate dezvoltată în cadrul proiectului nr. 1 vor constitui precondiții pentru lansarea apelului de proiecte. Parteneriatele cu autorități publice, ONG-uri, asociații profesionale sunt încurajate.

Stadiu: Activitățile legate de pregătirea apelului vor demara în 2020. Se estimează ca apelul va fi lansat în octombrie 2020 după îndeplinirea condiționalității prevăzute în cadrul proiectului nr. 1.

Schema mică de granturi 2 în valoare de **1.000.000 euro** dedicată ONG-urilor pentru prestarea de servicii de tip outreach pentru grupurile vulnerabile și zone defavorizate pentru întărirea prevenției și pentru reducerea impactului bolilor care afectează populația, în special bolile transmisibile.

Stadiu: Activitățile legate de pregătirea apelului au demarat în august 2019. Se estimează ca apelul de proiecte va fi lansat în 2020.

C. RELAȚII BILATERALE

Această componentă se adresează îmbunătățirii relațiilor bilaterale între entități din statul benefic și țările donatoare implicate în derularea programului. Bugetul alocat îndeplinirii obiectivului este de **200.000 euro** pentru derularea unor vizite de studiu pentru promotorii de proiecte prin care se urmărește preluarea de bune practice, know-how pe teme legate de îmbunătățirea prevenției și reducerea inegalităților în sănătate.

Stadiu: se afla în curs de dezvoltare un plan care va conține o serie de propuneri de activități bilaterale care va fi discutat și îmbunătățit în colaborare cu partenerii norvegieni.

Persoana de contact:

Patricia Cucu
Expert informare, publicitate și acțiuni bilaterale
Tel.021/307.25.11
e-mail: patricia.cucu@ms.ro